

DMW Beleidsnotitie 2014-2016 versie 09.10.2013

Inleiding

Diaconaal Maatschappelijk Werk Alblasserwaard en Vijfheerenlanden, kortweg DMW, bestaat sinds 1996. Op dit moment doen zich grote veranderingen in het beleidsveld voor, zoals de decentralisaties van de AWBZ-begeleiding en Jeugdzorg; de praktische inrichting van de WMO bij de gemeenten; de steeds grotere nadruk op eigen verantwoordelijkheid en het sociale netwerk; meting van zorgresultaten en maatschappelijke effecten. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk het beleid van DMW voor de komende jaren uitdrukkelijk vast te stellen. In de eerste plaats is het dan goed de uitgangspunten nog eens helder te hebben: wat is het 'vertrekpunt?'. Daarnaast is wenselijk de veranderende omgeving, met name vanwege gemeentelijke subsidiënten te beoordelen. Tenslotte kan één en ander leiden tot nieuwe inzichten ten aanzien van de uitvoer van werkzaamheden: wat zijn de competenties van DMW, wat vraagt de markt?

Missie en visie

In de statuten is de identiteit, ofwel de grondslag, van DMW in artikel 2 omschreven. Er is geen aanleiding deze te wijzigen. Temeer, daar alle kerkgenootschappen die zich voor bijbelgetrouw houden, kunnen participeren in de stichting. Dat geldt ook voor kerkgenootschappen die andere opvattingen over kerkstructuur of doop hebben dan de in protestants-gereformeerde kerken gebruikelijke. Er is dus vanuit de statuten een brede mogelijkheid om te kunnen participeren. In de komende jaren wil DMW dit ook praktisch bevorderen.

In artikel 3 van de statuten is de doelstelling genoemd. Uitdrukkelijk wordt aangegeven, dat het verlenen van maatschappelijk zorg en hulp aan alle inwoners wordt geboden. Er wordt geen onderscheid gemaakt, juist vanuit het uitgangspunt dat een ieder onze naaste is. DMW staat open voor iedereen. Dit vloeit voort uit de identiteit die een mens- en wereldbeeld, maar ook een Godsbeeld impliceert. Wij achten ons, overeenkomstig Gods roeping, mensen, naar Gods beeld geschapen, die in deze wereld, Zijn schepping, geconfronteerd worden met de gebrokenheid in hun persoonlijke leefwereld, te helpen. Dit hulpbetoon, de maatschappelijke dienst, vloeit voort uit de dankbaarheid die wij ervaren door het reddend en bevrijdend werk van Christus aan ons betoond. Hij heeft Zijn koninkrijk gevestigd en Zijn volgelingen mogen daarin discipelen zijn. Dit betekent een proactieve houding ten opzichte van de ontplooiing van de statutaire doelstellingen.

Vanuit een gezamenlijk gedragen identiteit komt DMW tot de keuze voor de van nature kwetsbare en zwakke medemens, de verbetering van hun sociale structuren, vaardigheden en participatie in de samenleving, versterking, empowerment, van onmachtigen. De maatschappelijk werkers van DMW kennen daarin niet zozeer een christelijke methode van zorg, maar weten zich in hun zorgbetrachting gedragen door een christelijke identiteit, een houding, die herkenbaar is bij zorgvragers, met name waar deze moeiten en zorgen ondervinden op raakvlakken van de eigen psyche en de omgeving. Tegelijkertijd realiseren de maatschappelijk werkers zich, dat zij daarin professionaliteit moeten betrachten. Bij die identiteit hoort immers de beste kwaliteit. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de toekenning van de HKZ-certificering. Een onderdeel van de kwaliteit is, dat de maatschappelijk

werkers niet de taak van een pastoraal werkende die vooral zijn gericht op het geestelijke leven van een cliënt. Over individuele situaties vindt eventueel wel interactie plaats met pastoraal werkenden en vooral ook met andere hulpverleners, maar vanzelfsprekend uitsluitend met uitdrukkelijke instemming van de cliënt. Ook buiten de concrete cliëntrelatie, is sprake van een uitwisseling van ervaringen tussen de professionele hulpverleners van DMW en andere professionals. Kennis en ervaring opdoen van beider benadering en werkveld, kan een professioneler functioneren op de respectievelijke niveaus juist bevorderen en begrip voor ieders insteek vergroten.

Zorg

Het algemeen maatschappelijk werk, waar DMW zich tot nu op richt, beperkt zich tot in het bijzonder psychosociale hulpverlening en hulp aan mensen van 18 jaar en ouder. In de loop van de tijd zijn professionele inzichten zodanig gewijzigd, dat het ook wenselijk wordt jongeren van dienst te zijn. Deze inzichten vinden meer in het algemeen ook hun weerslag in de financiering vanuit de Wet Maatschappelijk Ondersteuning (WMO). Zo wordt niet alleen het algemeen maatschappelijk werk, en de daarvan afgeleide functionaliteiten die naar het WMO-kader worden overgeheveld, maar ook de WMO-jeugdzorg, via dezelfde geldstroom gefinancierd. Het aantal zorgaanspraken WMO-jeugdzorg is ongeveer een derde van de zorgaanspraken algemeen maatschappelijk werkⁱ. DMW wil daarin graag een rol vervullen en houdt er rekening mee, dat haar activiteiten daardoor vooralsnog met eveneens een derde zullen worden uitgebreid. Vanuit christelijke bewogenheid en betrokkenheid willen we jongeren en gezinnen vaardig maken op de wegen die ze gaan.

Vanuit de gemeenten Molenwaard en Sliedrecht wordt DMW uitdrukkelijk betrokken bij de ontwikkeling van activiteiten in het kader van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). DMW wil daarin een actieve rol vervullen, door deelname aan het zogeheten kernteam, zonder de formele positie als ketenpartner. Als de samenwerking op dit terrein succesvol blijkt, is DMW zeker genegen deze ontwikkeling ook in andere gemeenten te ondersteunen. Dit is mogelijk via CJG A/V, maar ook via de afzonderlijke gemeenten in de regio.

Financiering

Vanuit haar achtergrond, zoals bijvoorbeeld ook blijkt uit de ondersteuning die kerkgemeenschappen bieden, verleent DMW hulp in de gehele Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Deze ondersteuning van lokale kerkgemeenschappen wordt door een aantal burgerlijke gemeenten echter genegeerd. Zij verlenen geen subsidie aan DMW, ondanks de vraag van hun burgers die bij DMW aankloppen. In de komende jaren willen we, met de betrokken kerkgemeenschappen en onze partner Stichting Schuilplaats, proberen deze gemeenten te overtuigen van de redelijkheid, ook uit weloverwogen financieel eigenbelang, relatief zoveel mogelijk verwijzingen naar DMW te krijgen en daar dan ook een financiële bijdrage aan te leveren. Een punt van aandacht, bij uitbreiding van activiteiten, is de grotere vraag naar diaconale ondersteuning. DMW hecht eraan, dat de financiële verhouding tussen financiers ongeveer gelijk blijft. Dat wil zeggen, dat financieringsbronnen vanuit de kerken en vanuit de burgerlijke gemeenten beiden ongeveer de helft van de totale financieringsbehoefte dragen.

Vestiging

De werkzaamheden van DMW vinden plaats vanuit Sliedrecht. Vanwege overwegingen die liggen in de start en oorsprong van DMW, is het niet de bedoeling de huisvesting aldaar af te stoten. Veeleer

zal een uitbreiding nodig zijn, bijvoorbeeld voor groepswork en voor het opheffen van de algehele krapte van de huisvesting. Planologisch behoort dit tot de mogelijkheden. Overigens wil dit niet zeggen, dat DMW niet zou willen overwegen in sommige gemeenten, indien de mogelijkheid zich voordoet, ook een vestiging in te richten. Voorts is het niet uit te sluiten, dat werkzaamheden in gemeenten, aangrenzend aan ons werkgebied, ter hand genomen zullen worden. Daarbij wordt met name gedacht aan de gemeente Werkendam, inclusief kernen Sleeuwijk en Woudrichem.

Organisatie en werkwijze

In overeenstemming met een recent rapport van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkelingⁱⁱ, organiseert DMW haar dienstverlening op basis van een zelfgekozen doelgroep, probleemdefinitie en oplossingsrichting. DMW is ontstaan vanuit de roep om identiteitsgebonden maatschappelijke hulpverlening. Op eigen wijze is daarin voorzien. Inmiddels is er sprake van een zodanige professionaliteit van de maatschappelijk dienstverleners, dat zij vrijwel geheel als zelfstandig team kunnen functioneren. De verantwoordelijkheid blijft zo op de werkvloer. De basis voor de organisatie is het vertrouwen in de kunde, ook de organisatorische capaciteiten, van deze dienstverleners. In navolging van het buurtzorgconcept, wordt zo min mogelijk geld besteed aan management en komen de inkomsten vooral ten goede aan daadwerkelijke hulpverlening. DMW werkt inmiddels, in samenwerking met de Stichting Schuilplaats, zo'n twee decennia volgens dit concept. In de toekomst willen we ons meer profileren op deze langjarige praktijkervaring.

Vrijwilligers

Als maatschappelijke organisatie kent DMW verschillende onbezoldigde functies. Dat geldt niet alleen voor het bestuur, maar ook voor vertegenwoordigers van onze partnerorganisatie Stichting Schuilplaats en verschillende personen die praktisch hand- en spanwerk leveren. DMW wil daarvan dankbaar gebruik blijven maken. Deze vrijwilligers zijn in het bijzonder ook te vinden in de lokaal gewortelde diaconieën, leden van de raad van afgevaardigden, die actief betrokken zijn bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid en promotie van het werk waartoe DMW zich geroepen weet.

ⁱ Zie 'Het gebruik van voorzieningen in het sociale domein regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden', Tympan Instituut, Den Haag, april 2013.

ⁱⁱ Zie 'Terugtrekken is vooruitzien, maatschappelijke veerkracht in het publieke domein', Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, Den Haag, juli 2013.